

VERSLAG VAN DE GEDACHTENISDIENST VAN JAREK KUBACKI

Op 19 januari vond in onze overvolle kerk de gedachtenisdienst voor Jarek Kubacki plaats. Er waren zo'n 70 mensen aanwezig, die allemaal op een of andere manier bij Jarek betrokken zijn geweest. Onze kosteres Wendy Overkamp had samen met haar man Willem de kerkzaal ervoor ingericht en ook de Thouaerszaal geschikt gemaakt om een groot aantal mensen te kunnen herbergen. Super! Bert Colijn had geregeld dat de dienst gestreamed kon worden en had daarvoor een beroep gedaan op zijn zwager Kay Oosters. Die heeft daar veel tijd ingestoken, waarvoor onze grote dank. Daarnaast draaide er op ons verrijdbare scherm een fotocollage van allerlei activiteiten uit Jareks (kerkelijke) leven, gemaakt door moeder en dochter Klanderman. Al een half uur voor aanvang begonnen de eerste belangstellenden binnen te komen. Ze kwamen natuurlijk uit de IJmond en uit verschillende andere plaatsen,. Zo waren er collega's van Jarek, leden van de Kritische Gemeente IJmond, mensen vanuit de Raad van Kerken, mensen uit Voorschoten, Castricum, Leiden, Haarlem, Mook, Purmerend, de Bilt, Den Helder, IJmuiden, Rijswijk, Amsterdam, Heiloo, Oostzaan, Alkmaar. Daarnaast waren er diverse schriftelijke condoleanties van mensen, die niet lijfelijk aanwezig konden zijn. Die brede belangstelling geeft wel aan, dat Jarek naast zijn predikantschap bij de VDGIJ flink bezig is geweest. Hij had vele contacten en preekte zich "een slag in de rondte". Dat gebruikte hij ook om geld te genereren voor zijn eigen hulpprojecten in voornamelijk Oekraïne.

In de dienst, geleid door ds. Jaap Klanderman, was voldoende ruimte voor andere bijdragen. In eerste instantie voor verhalen uit de eigen gelederen:

- een verhaal van Lucasz, Jareks partner, werd voorgelezen
- persoonlijke herinneringen vanuit de VDGIJ door onze voorzitter Puck Frerich
- een verhaal over het project in Ladantsi door Lucy Klanderman.
- Daarna kwam de KGIJ aan bod met herinneringen,
- gevolgd door die van de Parklaankerk uit Driebergen, gelezen door Joep Frerichs.
- Erica Ernsting vertelde vanuit de DG Purmerend, waar hij regelmatig gastpredikant was
- Richard de Graaf sprak voor het Leger des Heils uit Den Helder

Tussendoor werd er gezongen en luisterden we naar het spelen en zingen van Ruud Jansen, die 3 Beatles-liederen vertolkte.

In de overdenking ging ds. Klanderman in op het motto van Jareks intrededienst: *Geef ons meer geloof*. Een vraag die eigenlijk over het hele leven ging. Waar Jarek het in het begin niet over had gehad, was zijn liefde voor Oost-Europa: Polen, Albanië en natuurlijk Oekraïne, waar hij vaak naartoe ging.

Op het orgel werd het geheel begeleid door Marco Bij de Vaate, die eerst Oh *Truarigheid, oh Herzenleid* van Müthel speelde en na de overdenking op verzoek van Jarek het Adagio van Albinoni liet klinken. Met een gezongen zegenbede van Catharina van Renes werd deze dienst besloten. Bij de uitgang werd gecollecteerd voor de projecten waar Jarek nog mee bezig was. Zijn partner Lucasz zal die overnemen en de opbrengst gaat dan ook naar hem toe.

Na afloop was er koffie en thee of een ander drankje in de Thouaerszaal.

Lucy Klanderman

Bijdrage van Jareks partner Lucasz Liniewitz

Jarek is gisteren overleden. In Oekraïne, het land waar hij zielsveel van hield. Het was een vrije liefde, alsof hij vrij was, een liefde die niet uit bloedbanden groeide of vertrouwd, net als zijn liefde voor Nederland. Het was een onverwachte, onverklaarbare beweging van het hart naar de mensen, verhalen, taal, liederen, natuur en steden van dat land. Het was geen afgod voor hem, een of andere tribale trouw. Daarin erkende hij een strijd voor bevrijding, een liefde voor vrijheid en schoonheid en voelde hij weerklank met zijn moeilijke en pijnlijke geschiedenis. Zijn geest was niet, is niet gebonden aan aarde of bloed, het overstegen grenzen en verdeeldheid, voelde zich thuis in de grensgebieden, niet bang voor paradoxen en dilemma's, zichzelf voortdurend uitdagen, nooit tevreden, nooit zelfgenoegzaam, nooit in vrede met zichzelf of de wereld, nooit tevreden met schijn, statische waarheden, dogma's, geloofsvormen of excuses.

Hij had twee moedertalen, sprak nog twee talen als een inboorling, had een grote beheersing van nog eens twee en leerde meer. Hij wilde echt de hindernissen trotseren. Geografisch, taalkundig, denominationeel en nationaal.

En misschien nog belangrijker, hij was een goed persoon, hoe cliché het ook klinkt. Hij had medeleven en empathie. Hij kende pijn, fysiek en mentaal, echt heel veel pijn, maar hij zette nog steeds anderen, zijn idealen en dromen op de eerste plaats. Zijn intelligentie, talenten en capaciteiten waren minder belangrijk, maar niet minder indrukwekkend. Het is noch de plaats, noch de tijd om te schrijven over wat ik voel, en het gaat in de eerste plaats niet om mij.

Ik wil één ding zeggen. In de mate dat mijn mindere vermogens, kracht en visie mij toestaan, beloof ik zijn werk voort te zetten.

Lucasz Liniewitz

In Memoriam Jarek Kubacki

Zondag a.s. herdenken jullie Jarek Kubacki en wij kunnen daar helaas fysiek niet bij aanwezig zijn. 'Wij' zijn de mensen van de vrijzinnige geloofsgemeenschap van de Parklaankerk in Driebergen. In hart en ziel zijn wij zondag bij jullie.

Jarek Kubacki werd in 1971 geboren in Polen en ging na zijn middelbare school theologie in Warschau studeren. Voor het vervolg van zijn theologische studie ging hij naar Nederland en studeerde in Kampen en Leiden. Hij was op meerdere plaatsen in Nederland voorganger, maar vooral lang verbonden aan de Kritische Gemeente IJmond en de Verenigde Doopsgezinde Gemeente IJmond. Ook was hij een aantal jaren lid van het Conventsbestuur van voorgangers van Vrijzinnigen Nederland.

Jarek ging in de Parklaankerk al 25 jaar voor. In de beginjaren kwam hij op de motor naar ons toe en dat maakte bij velen indruk. Een kwartiertje later had hij zijn leren motorpak verwisseld voor zijn toga en zo liep hij naar de preekstoel. Hij heeft de kleinkinderen van Berte Waardenburg gedoopt, de schoondochter van Berte komt uit de Krim. De zoon en schoondochter van Berte zeiden: "Jarek heeft onze beide zonen gedoopt, een onvergetelijke gebeurtenis voor Jarek, de kinderen en ons. Omgaan met heel kleine kinderen was niet Jareks dagelijkse kost, verbinding maken tussen religie, cultuur, talen en mensen duidelijk wel. Op geheel eigen en vrijzinnige wijze heeft Jarek er een zeer toepasselijke doopviering van gemaakt inclusief orthodoxe rituelen. In het oud-Slavisch, ruimte voor eigen inbreng van onze kant en een volledige onderdompeling van de kleine mannetjes. Jarek heeft een warm plekje in ons hart en hoofd."

Een aantal jaar geleden ging hij bij ons voor in de Paasdienst. Hij stond op de preekstoel en zag de feestelijk versierde stoelen met narcissen en riep blij uit: "De Heer is waarlijk opgestaan!" Dat was een onvergetelijk moment.

Het is voor jullie geen verrassing als ik vertel hoe inspirerend en origineel Jarek vanaf de kansel kon zijn, maar ook hoe hartstochtelijk en persoonlijk altijd betrokken. Hij genoot vooral als mensen met hem in gesprek wilden gaan, want, zoals hij placht te zeggen: 'Ik heb niet de wijsheid in pacht.'

Na één van zijn laatste vieringen bij ons, in augustus vorig jaar, schreef hij op Facebook een onverwachte en uitvoerige ode aan onze geloofsgemeenschap, die ons diep heeft geraakt. Zelf kon ik hem maar een paar maal ontmoeten, omdat onze zondagse wegen elkaar doorgaans kruisten. Maar als we elkaar ontmoetten was het contact altijd hartverwarmend en vol van heilige ademtocht.

Hij is onverwacht gestorven en is niet oud geworden helaas. Het is een schok voor jullie en ook voor ons, half december stond hij nog bij ons op de kansel. Wij zullen hem zeer missen in Driebergen en ik neem aan dat dat ook voor jullie het geval zal zijn. Het moet een voorrecht zijn geweest hem als vaste voorganger in jullie midden te hebben gehad en we wensen jullie veel sterkte met de verwerking van dit verlies.

Bij ons in de diensten stond Jarek altijd open voor een weerwoord en hij vroeg dan ook vaak aan de toehoorders om te reageren op zijn overdenking. Hij sprak vaak over het licht. Een van zijn favoriete liederen is: "Zo vriendelijk en veilig als het licht" van Huub Oosterhuis en wij zullen dit dan ter nagedachtenis aan hem zo ook zingen.

Wij zullen Jarek missen, niet alleen omdat hij een kleurrijk persoon was in zijn overdenkingen, maar ook in de toga's of de Oekraïense kleding die hij soms droeg.

Zijn enorme betrokkenheid bij de mensen in Oekraïne zal ons bijblijven door zijn verhalen over zijn reizen daarheen.

De laatste jaren was hij ook erg betrokken bij de mensen in Oekraïne en samen met anderen steunde hij in een dorpje in de Oekraïne een aantal initiatieven zoals de komst van een dorps huis. Hij ging erg gebukt onder de situatie in Oekraïne.

Een gelovig en kleurrijk persoon is ons ontvallen, Jarek overleed op 5 januari in zijn geliefde Oekraïne aan een hartaanval. De uitvaartdienst zal plaatsvinden in zijn geboorteplaats Łódź in Polen

Hartelijke groet,
namens de geloofsgemeenschap van de Parklaankerk,
Willem van der Meiden theologisch inspirator

Ladantsi

Jarek was bevriend geraakt met een Oekraïens katholiek priester, Ivan Horoditskyi, die hij in Parijs ontmoette. Ook toen Ivan een aanstelling kreeg in het kleine plaatsje Ladantsi in het westen van Oekraïne, bleef het contact. Het was een arm gebied, waar hij terechtkwam. Jarek kennende begon hij onmiddellijk met een soort crowdfunding voor hulp. En natuurlijk bracht hij dat ook in als project bij de VDGIJ. Zo heeft onze gemeente geholpen bij het opknappen van de pastorie daar en het transformeren van een oude melkfabriek tot gemeenschapshuis. Als je ergens geld insteekt wil je ook wel weten hoe dat er dan uitziet. Reden waarom we met een klein groepje naar Oekraïne zijn afgereisd. In februari 2020, toen er nog net geen corona in Nederland was ontdekt, zijn we er een paar weken geweest. We vonden een klein hotel in de buurt en overdag werden we ontvangen in een lokaal van de plaatselijke school. Daar werden door een paar vrouwelijke gemeenteleden telkens uitstekende maaltijden voor elkaar gebokst. Zo moesten ze het doen met een klein fonteintje waarin werd afgewassen!

Het gemeenschapshuis werd in eigen beheer opgeknapt en nog tijdens ons verblijf werd er een concert georganiseerd. Onze zuster en pianiste Justina Oosters zat ook in onze delegatie, evenals Erica Ernsting van de DG Purmerend, dus werd het een concert-duo voor piano en hoorn. Het huis zat afgestampt vol en ondanks dat de piano vals was en al spelend toetsen verloor, was het een groot succes.

Tijdens ons verblijf daar hebben we aardig wat van de omgeving gezien en bezocht en kerkdiensten meegemaakt. Ze staan daar de hele dienst en er is geen verwarming in de kerk! De kerk in Ladantsi ligt trouwens op een heuvel en de weg ernaartoe voert over een primitieve houten trap met krakkemikkige leuning. En dat nog eens in winterse omstandigheden!

Waar we allemaal zijn geweest en wat we hebben gezien is teveel om op te noemen. In de foto-galerij zijn er ook wat beelden van te zien. Ons project daar is uiteindelijk afgerond, maar het plaatsje zit nog steeds in ons hart.

Lucy Klanderman

DE ZACHTE KRACHTEN ZULLEN ZEKER WINNEN

De zachte krachten zullen zeker winnen
in 't eind - dit hoor ik als een innig fluïstren
in mij: zo 't zweeg zou alle licht verduïstren
alle warmte zou verstarren van binnen.

De machten die de liefde nog omkluïstren
zal zij, allengs voortschrijdend, overwinnen,
dan kan de grote zaligheid beginnen
die w'als onze harten aandachtig luïstren

in alle tederheden ruisen horen
als in kleine schelpen de grote zee.
Liefde is de zin van 't leven der planeten,
en mense' en diere'. Er is niets wat kan storen
't stijgen tot haar. Dit is het zeeke weten:
naar volmaakte Liefde stijgt alles mee.